



---

## Ogrodowa

---

**Dzielnice:** Wola

**Osiedla:** Mirów

**Atrybuty:** Nazwy pochodzące od wyrazów pospolitych Nazwy przyrodnicze Nazwy ogólnie związane z przyrodą

**Rok utworzenia nazwy:** 1770

---

## Opis

Ulica ta biegła wśród ogrodów.

W 1916 lub 1919 roku tak nazywającą się ulicę przemianowano na dzisiejszą Czerską, do 1954.04.12 roku taką samą nazwę nosiły ulice: Aksamitna, Ciesielska, Filmowa, Jana Kossakowskiego, Morelowa oraz Szczera, do 1954.05.20 ul. Karnicka, do 1957.05.28 ul. Zagrodowa a do 1960.05.05 ulice: Akurat i Sarabandy. Być może przed wojną tak nazywał się fragment dzisiejszej ul. Zabawnej, która ul. Filmową stanowiła wówczas całość.

---

## Ciekawostki

Powstała z drogi narolnej w 1765 pośród ogrodów. Dzisiejszą nazwę nosi od 1770. W 1784 stało tu już 5 domów murowanych, 57 domów i dworców drewnianych i 2 browary (na rogach z Żelazną i Wronią). Była to ulubiona ulica szarlatanów. Mieszkał tu np. słynny za SAPa Chrystian Szeps, leczący kołtuny i róże, mieszkał i niejaki Antoś, udający doktora, a w rzeczywistości jakiś czas pracował w aptece Wasilewskiego. "Lecząc", robił loterię, wyciągając z worka losową terapię. Wpadł, wyciągnąwszy jakiemuś elegantowi kurację końską. Tutaj także zmarła w 1840 pewna Niemka, sporządzająca medykamenta i maści z ziół i soków. Ponadto czeladnik kowalski, leczący konwulsje łądygami nanizanymi na nitkę i pewna Żydówka lecząca "modne" słabości przez dekolta. W 1842 wielki pożar zniszczył 16 domów. Od 1870 rozpoczęła się intensywna zabudowa kamienicami żydowskimi, z których większość mieszkańców zajmowała się handlem na Kercelaku. W poł. XIX w. istniało tu już 20 domów murowanych, a drewnianych 34. Ostatnie ogrody zniknęły na pocz. XX w. Większość zabudowy zniszczono w 1944. Ostało się tylko kilka kamienic z pocz. XX w. Nowe kamienice postawiono w latach 50.

**Stan obecny:**

~ Nr 2: W latach 1826-53 mieściła się popularna sala taneczna „Pod Trzema Murzynami Plendela. Przychodzili tu głównie robotnicy z fabryki sukna Fraenkla, z fabryki Dangla, fabryki kobierców na Solcu i inni. W latach 1937-8 mieścił się tu teatr żydowski.

Nr 10\26: Kamienica. W latach 1911-42 mieszkał w niej Józef Lewartowski (1895-1942) - działacz komunistyczny, o czym informuje tablica pamiątkowa odsłonięta 19 V 1958 roku.

Kapliczka z figurą Matki Boskiej.

Nr 16: Szkoła Stenotypii i Języków Obcych. Powstała w 1957 jako pierwsza samodzielna szkoła pomaturalna. Od 2005 uruchomiono tu również Szkołę Policealną dla Dorosłych nr 28.

W latach 60. i 70. mieściła się tutaj też Szkoła Podstawowa nr 25.

~ Nr 17: Zakład leczniczy dla dzieci dra Jana Bączkiewicza. Otwarty w 1896 z fundacji Marii Szlenkier. Kamienicę przebudowano na potrzeby przychodni, najpierw z ambulatorium z 2 łózkami, później już jako szpital z 20 miejscami i salą chirurgiczną. W 1913 przekształcono go na szpital dziecięcy, prace wykonał Czesław Domaniewski. Było tu 9 pawilonów z 100 łóżek i stanowiło jedną z najnowocześniejszych placówek tego typu.

~ Nr 27: Dom Opieki Nad Opuszczonymi Dziećmi Żydowskimi. Mieściło się tu również prywatne Gimnazjum i Liceum Spółki Chinuch nr 101.

Nr 29: kamienica.

Nr 39/41: kamienica. Przed wojną swoją siedzibę miał tu Dom Ludowy im. Stefana Okrzei.

Nr 42: od 1916 mieściła się tu Szkoła Miejska Dwuklasowa nr VII. Dziś znajduje się tu Szkoła Podstawowa Nr 221 z Oddziałami Integracyjnymi im. Barbary Bronisławy Czarnowskiej (1810-1891 - podchorążego Wojska Polskiego, uczestniczki obrony Pragi podczas powstania listopadowego, odznaczonej, jako trzecia Polka, Krzyżem Srebrnym Orderu wojennego Virtuti Militari). Oddana do użytku 5 IX 1960. Przez pewien czas istniała tu również SP nr 170. 14 I 1977 szkoła otrzymała imię 5. Kołobrzeskiego Pułku Piechoty. Zmiana patrona nastąpiła w 2010 roku z inicjatywy varsavianisty, historyka Woli Artura Nadolskiego.

Nr 50: kamienica.

Kapliczka z figurą Matki Boskiej.

Nr 51: kamienica.

Nr 51a: Gmach Sądów (drugi adres al. Solidarności 71). Budynek powstał w 1939 wg proj. Bohdana Pniewskiego. W czasie okupacji budynek był na samej granicy getta i wtajemniczone osoby przemykały korytarzami ze strony na stronę.

Nr 53: przed wojną mieściła się tu XXVI szkoła powszechna. Dziś znajduje się tu blok mieszkalny.

Nr 55: kamienica.

Nr 56: kamienica.

Nr 58: City Gate. Biurowiec powstały w latach 1997-2000 wg proj. Adama Tyliczaka i Romana Abramczuka. Składa się dwóch części - A (w kształcie przeciętego walca, składającej się z 14 kondygnacji) oraz B (7-kondygnacyjnej) - połączonych ze sobą na kilku poziomach.

~ Pod Trzema Koronami. Była to bardzo popularna tancbuda w XIX w. w stylu „hulaj dusza bez kontusza. Tańczono tu oberka, kozaka, mazura i polkę, a przygrywała kapela żydowska.

~ Nr 63: przed wojną mieściła się tu CIII szkoła powszechna

Nr 65: kamienica.

Nr 67: kamienica. W podwórzu wolno stojąca, oszklona kapliczka z figurą Matki Boskiej.

~ Sala Pod Trzema Murzynami. Tancbuda powstała w XIX w. W marcu 1840 można było obejrzeć widowisko sztuk magicznych, fizycznych i optycznych Antoniego Górskiego.

**Data nadania nazwy:** 1770 rok.